

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet

VN TEAS -hakuinfo 2023

2.2 Ulkomaalaistaustaisten ja vieraskielisten
suomalaisten yhteiskunnallinen osallistuminen

Ohjelma

- Yleistä valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan vuoden 2023 hausta: Risto Alatarvas, VNK
- Hakuteeman esittely, Nina Suorsa, OM
- Kysymyksiä ja vastauksia

A close-up photograph of a person's hand holding a silver pen over a document. The document features a line graph with a green line and a blue line. The background is slightly blurred, showing the person's hand and the pen. A dark blue rounded rectangle is overlaid on the left side of the image, containing white text.

Suunnitelmallista toimintaa

Tietoa päätöksenteon, tiedolla johtamisen ja toimintakäytäntöjen tueksi

Valtioneuvoston vuosittainen selvitys- ja tutkimussuunnitelma ohjaa työtä

Hankkeilta edellytetään tulosten mahdollisimman laajaa hyödynnettävyyttä

VN TEAS -haku 2023

- Toimeenpanee valtioneuvoston päätöksentekoa tukevaa selvitys- ja tutkimussuunnitelmaa 2023.
- Haettavana 40 teemaa, jotka on ryhmitelty neljään painopistealueeseen: Taloudellinen kestävyys, sosiaalinen kestävyys, Ekologinen kestävyys sekä Turvallisuus ja puolustus.
- [Tietotarvekuvauksissa](#) on määritelty teemakohtaisesti käytettävissä oleva määräraha, aikajänne, tutkimuskysymykset ja raportointitavat.
- Toimintaa ohjaa [VN TEAS -toiminnan yleiset ehdot](#).

Ketkä voivat hakea

- Hakijoina voivat olla korkeakoulut, tutkimuslaitokset, yritykset ja järjestöt tai niiden muodostamat konsortiot. Myös kansainväliset organisaatiot voivat osallistua hakuun.
- Hankkeen päätoteuttajalla on oikeus käyttää palvelun tuottamisessa myös alihankkijoita (ostopalvelut).

Konsortiot

- Konsortioista vastaava taho (pää toteuttaja) vastaa koko hankkeen toteutumisesta suunnitelman mukaisesti. Konsortion osapuolet vastaavat kuitenkin kukin oman tutkimus- ja selvitystyönsä sisällöllisestä oikeellisuudesta.
- Konsortiohankkeissa konsortio-osapuolten tulee tehdä konsortiosopimus, jossa jokainen konsortion jäsen sitoutuu myös noudattamaan VN TEAS -toiminnan yleisiä ehtoja. Konsortiosopimus on toimitettava valtioneuvoston kanslialle pyydettäessä. Valtioneuvoston kanslialla on oikeus irtisanoa sopimus välittömästi, mikäli konsortiosopimusta ei pyydettäessä toimiteta.
- Hankkeen pää toteuttaja vastaa hankkeen rahaliikenteestä ja taloushallinnosta konsortiosopimuksessa sovitulla tavalla.
- Konsortiohankkeissa tulee huomioida mahdollisen konsortio-osapuolen hankkeen pää toteuttajalta laskutettavat arvonlisäverot, vaikka niitä ei suoraan valtioneuvoston kanslialta laskuteta.

Alihankinta

- Pää toteuttaja vastaa käyttämänsä alihankkijan osuudesta kuten omastaan sekä vastaa siitä, että alihankkija noudattaa omalta osaltaan hankintasopimuksen mukaisia velvoitteita.
- Käytettävät alihankkijat ja alihankkijoiden työosuudet tulee eritellä hakemuksessa henkilöittäin.
- Alihankinnan ollessa kyseessä valtioneuvoston kanslia ei edellytä konsortiosopimuksen laatimista.

Miten hakemukset arvioidaan

- Ministeriöiden asiantuntijat arvioivat hakemukset ja esittävät valittavat hankkeet valtioneuvoston kanslialle. Haussa ollut tietotarvekuvaus toimii arvioinnin vertailuperustana.
- Valintakriteereitä ovat:
  1. relevanssi ja hyödynnettävyys (25%)
  2. hankkeen laatu (35%)
  3. hankkeen toteuttajien asiantuntijuus ja resurssien riittävyys (30%)
  4. viestintä ja tiedonhallinta (10%)
- Tilanteessa, jossa kaksi hakemusta saa samanarvoiset painotetut yhteispisteet, toteutettavaksi valitaan se hanke, jonka arviointikriteerien 1. ja 2. yhteispisteet ovat korkeammat. Hakemusta, joka saa arviointikriteerin 1. Relevanssi ja hyödynnettävyys osalta alle 2.0 pistettä, ei voida valita toteutettavaksi.
- Päätös selvitys- ja tutkimustoiminnan hankinnasta voi olla myös ehdollinen. Ehdollinen päätös ei välttämättä johda sopimukseen. Mikäli arviointiryhmä ei puolla hakijan tekemää päivitettyä esitystä tai hakija haluaa itse kieltäytyä hakemusasiasiakirjojen päivittämisestä, ehdollinen päätös selvitys- ja tutkimustoiminnan hankinnasta raukeaa.

Hankesuunnitelmasta toteutukseen

- Valtioneuvoston kanslia päättää selvitysten ja tutkimusten hankinnasta, laatii sopimukset hankkeen päätoteuttajan kanssa, huolehtii maksusuorituksista ja seuraa hankkeiden toteutusta yhdessä hankkeille osoittamiensa ohjausryhmien kanssa.
- Selvitys- ja tutkimustoiminnan hankinnoissa sovelletaan kokonaiskustannusmallia.
- Määräraha on täysimääräistä, eikä omarahoitusosuutta vaadita.
- Hanke voi käynnistyä, sille voi kertyä kustannuksia ja siitä voi tiedottaa vasta sopimuksen allekirjoituksen jälkeen.
- Sopimus allekirjoitetaan sähköisesti asiointijärjestelmän kautta.

Hakemuksen lähettäminen

- Hakuaika päättyy tiistaina 17.1.2023 klo 16.00.
- Hakemus liitteineen jätetään sähköiseen haku- ja asiointijärjestelmään vnteas-asiointi.fi.
- Ennen hakemuksen jättämistä sinun tulee rekisteröityä ja luoda itsellesi käyttäjätunnus asiointijärjestelmään. Voit lisätä hakemukselle myös muita muokkaajia lisäämällä haluamiesi henkilöiden nimet ja sähköpostiosoitteet perustiedot-välilehdellä olevaan 'Lisää hakemukselle muokkaajia' -kenttään.
- Hakemuksen jätettyäsi pääset seuraamaan päätösten/sopimusten/hankkeiden tilannetta asiointijärjestelmässä hakemusnumeroa painamalla.

Hakijoiden kysymykset ja niihin vastaaminen hakuinfotilaisuuksien jälkeen

- Mikäli hakuasiakirjoista ei löydy vastausta hakijan kysymykseen, voi hakija lähettää viimeistään 14.12.2022 mahdolliset kysymykset viestinä vnteas-asiointi.fi -järjestelmästä.
- Vastaukset kaikkiin määräaikaan mennessä saapuneisiin kysymyksiin julkaistaan viimeistään 20.12.2022 mennessä osoitteessa: tietokayttoon.fi.

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet

Ulkomaalaistaustaisten ja vieraskielisten yhteiskunnallinen osallistuminen

13.12.2022 |

VN TEAS 2023 tutkimushanke

Hakukuvaus: teema 2.2. (sivut 41-46)

Tiedon tarve

Tutkimuksen tavoite, raportointi

Keskeiset käsitteet, kohderyhmät ja rajaukset

Tutkimuskysymykset

Lisätiedot (huom. hankesuunnitelma)

Aikataulu, budjetti

Muuta:

Valmistelijat: OM, TEM, SM, VM, STM.

Tietotarpeen tausta

Olemassa oleva ja tulossa oleva tieto

Kytkeä valtioneuvoston päätöksentekoon ja valmisteluun, viitteet

Tiedon tarve (hankkeessa selvitetään)

- Miten vieraskielisen ja ulkomaalaistaustaisen väestön edustus eri yhteiskunnallisen vaikuttamisen areenoilla toteutuu ja millaisena ulkomaalaistaustaiset ja vieraskieliset kokevat yhteiskunnalliset osallistumismahdollisuutensa?
- Luottamus instituutioihin, osallistumismahdollisuuksiin? Mikä vaikuttaa epä/luottamukseen, osallistumisen motivaatioon, uskon omista osallistumismahdollisuuksista?
- Millaisin toimenpitein ja resurssein valtio, hyvinvointialueet ja kunnat ovat panostaneet osallistumisen esteiden purkamiseen ja edistäneet vieraskielisten ja ulkomaalaistaustaisten yhdenvertaisia osallistumismahdollisuuksia?

Tutkimuksen tavoitteet (hankkeessa tehdään)

- **Ajantasainen kokonaiskuva** vieraskielisen ja ulkomaalaistaustaisen väestön yhteiskunnallisesta osallistumisesta (olemassa oleva tutkimuskirjallisuus, uusi tutkimus).
- **Tietoa valtion, hyvinvointialueiden, kuntien panostuksista** tunnistettujen osallistumisen esteiden purkamiseen.
- **Suosituks**et osallistumisen rakenteellisten esteiden purkamiseksi.
- Hankkeen tutkimustulosten ja niiden pohjalta syntyneiden suositusten käsittely **dialogeissa ja/tai yhteiskehittämistyöpajoissa**.

Raportointi

- Suomenkielinen loppuraportti VN TEAS -ohjeiden mukaisesti, sisältäen tutkimustuloksiin perustuvat johtopäätökset, suositukset viranomaisille sekä jatkotutkimustarpeet.
- Yksi suomenkielinen Policy Brief -julkaisu.
- Raportin ja tulosten esittely hankkeen loppuseminaarissa 3/2025.

Käsitteet, kohderyhmät, rajaukset

- **Käsitteet:** Yhteiskunnallinen osallistuminen, oikeudet osallistua, yhteiskunnallinen osallisuus.
- **Kohderyhmät:**
  - Osallistujat/ ei-osallistuvat: Vieraskieliset henkilöt, ulkomaalaistaustaiset henkilöt, syntyperäluokitus;
  - Valtio ja osallistavat rakenteet; Ministeriöt ja niiden hallinnonalat ja virastot, kuten elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskukset, aluehallintovirastot; Eduskunta; Hyvinvointialueet ja kunnat
  - **Hankesuunnitelmassa tulee tehdä ehdotus ja perustelut kohderyhmän, ryhmien valinnasta ja rajauksesta tutkimuksessa tai sen osissa.**

Tutkimuskysymykset: vieraskieliset, ”osallistuja”

- 1. Missä määrin vieraskieliset ja ulkomaalaistaustaiset osallistuvat yhteiskunnallisen toimintaan osallistumisen eri areenoilla?**
- 2. Missä määrin kohderyhmän lukumäärään suhteutettu edustus toteutuu eri edustuksellisen, suoran, osallistuvan ja deliberatiivisen demokratian ja kansalaisyhteiskunnan areenoilla? Millaisia osallistumisoikeuksia, osallistumismahdollisuuksia ja -välineitä hyödynnetään tai ei hyödynnetä? Tunnistetaanko institutionaalisen tarkastelun ulkopuolelta aktiivista yhteiskunnallista osallistumista?**
- 3. Missä määrin kohderyhmän sisäinen ja ulkoinen kansalaispätevyys vaikuttavat yhteiskunnalliseen osallistumiseen?** Missä määrin kohderyhmä tietää lakisääteisistä oikeuksista vaikuttaa, osallistumismahdollisuuksista ja -välineistä? Missä määrin oma kiinnostus, kokemus omista kyvyistä osallistua, kokemus ja luottamus omiin tai ryhmän osallistumismahdollisuuksiin vaikuttavat osallistumiseen?
- 4. Missä määrin kohderyhmä kokee tulevansa edustetuksi tai pääsevänsä osallistumaan** (itselle tärkeitä kysymyksiä koskevaan) päätöksentekoon? Millaiset tekijät estävät osallistumasta ja/tai vaikuttavat kokemukseen, että vaikuttaminen (itselle tärkeisiin kysymyksiin) ei ole mahdollista? Miten mielekkäinä nykyiset osallistumismahdollisuudet ja -välineet koetaan?
- 5. Missä määrin ulkomaalaistaustaiset luottavat** suomalaisiin instituutioihin ja poliittiseen osallistumiseen? Missä määrin toisen polven ulkomaalaistaustaiset nuoret luottavat suomalaisiin instituutioihin ja poliittiseen osallistumiseen?

Tutkimuskysymykset: Rakenteet, ”osallistaja”

6. Missä määrin valtio, hyvinvointialueet ja kunnat ovat purkaneet tunnistettuja vieraskielisten ja ulkomaalaistaustaisten osallistumisen rakenteellisia esteitä?

Millaisilla toimenpiteillä ja resursseilla tunnistettuja vieraskielisten ja ulkomaalaistaustaisten rakenteellisia esteitä on purettu? Missä määrin tunnistettuja osallistumista tukevia hyviä käytäntöjä ja demokratiakokeiluita juurrutettu käytäntöön?

Vastaavatko toimenpiteet ja resurssit vieraskielisten väestön määrää Suomessa?

Lisätiedot (huomioitavaksi hankesuunnitelmassa)

- tehdä ehdotus ja perustelut kohderyhmän, ryhmien valinnasta ja rajauksesta tutkimuksessa tai sen osissa;
- tehdä ehdotus siitä, miten tutkimusaineisto kerätään: missä määrin hyödynnetään olemassa olevaa tutkimusta ja kyselyaineistoja, mistä tehdään uutta tutkimusta.
- esittää tutkimusmenetelmä tai –menetelmät;
- Hankkeessa suositetaan moninaisia ja toiminnallisia tutkimusmenetelmiä, sekä käyttäytymistieteellistä näkökulmaa ja kokeilua.

Muut asiat

Aikataulu

- Haku päättyy 17.1.2023 klo 16.00.
- Hankkeen aikajänne 6/2023 – 3/2025.

Kohdennettavissa oleva määräraha

- 150.000 €

Lisäkysymykset

- Kysymykset hankkeesta kirjallisesti 14.12.2022 VN TEAS -asiointijärjestelmän kautta. Vastaukset kootusti 20.12. verkkosivustolla tietokayttoon.fi

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet

Kiitos!

Lisätietoja: tietokayttoon.fi >
Hankehaku